

Postępowanie administracyjne i sądowniczo-administracyjne z testami online

Wydanie 4.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

„Postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne” zostało przygotowane przez zespół Autorów z Katedry Prawa i Postępowania Administracyjnego Uniwersytetu Warszawskiego, mających wieloletnie doświadczenie w zakresie postępowania administracyjnego. Wydawany podręcznik z zakresu postępowania administracyjnego ma już długą tradycję. Poprzedni, choć napisany w innym składzie autorskim, miał osiemnaście wydań, natomiast po zmianie zespołu redakcyjnego, który obecnie tworzą prof. dr hab. *Rafał Stankiewicz* i prof. dr hab. *Marek Wierzbowski* były już 3 wydania tego podręcznika.

Publikacja ta jest kierowana do dwóch grup Czytelników. Pierwszą z nich są studenci studiów prawniczych i administracyjnych, drugą zaś – praktycy zajmujący się postępowaniem administracyjnym jako sędziowie sądów administracyjnych, pracownicy administracji publicznej (państwowej i samorządowej), oraz osoby występujące w konkretnych sprawach administracyjnych czy podatkowych jako strony lub pełnomocnicy stron. Kierując to dzieło do tak szeroko zakreślonego grona, Autorzy dążyli do wskazania, z jednej strony, teoretycznych podstaw określonych instytucji procesowych, z drugiej zaś, do zamieszczenia informacji praktycznych, a także odnotowania co istotniejszych orzeczeń sądów administracyjnych i Sądu Najwyższego, dotyczących zagadnień proceduralnych ujętych w podręczniku.

Postępowanie administracyjne odgrywa dziś bardzo dużą rolę w praktyce prawniczej. Liczba spraw administracyjnych jest o wiele większa od liczby spraw rozstrzyganych przez sądy powszechne. W sprawach administracyjnych strona często występuje bez pomocy adwokata, a pracownik administracji rozstrzygający sprawę również często nie ma wykształcenia prawniczego.

Przestrzeganie ustawowo określonych zasad postępowania ma zasadnicze znaczenie dla przebiegu sprawy administracyjnej i oceny prawidłowości wydanej decyzji. Znaczny odsetek decyzji uznawanych przez sądy administracyjne za nieprawidłowe to właśnie decyzje, w których doszło do naruszenia przepisów postępowania administracyjnego. Ten fakt najpełniej wskazuje, że znajomość procedury często przesądza o wyniku sprawy.

Praca obejmuje trzy podstawowe procedury administracyjne – postępowanie ogólne, podatkowe i egzekucyjne oraz zawiera także część dotyczącą postępowania przed sądami administracyjnymi, postępowań szczególnych i postępowania administracyjnego w Unii Europejskiej.

Postępowanie administracyjne ogólne jest uregulowane Kodeksem postępowania administracyjnego. Kodeks był wielokrotnie nowelizowany, co jednak nie naruszyło istoty jego podstawowych instytucji. Kodeks postępowania administracyjnego możemy

zaliczyć do pomników prawodawstwa polskiego – tak jak Niemcy traktują swój BGB czy Francuzi Code civil.

Polska jest jednym z tych krajów, które mają skodyfikowane postępowanie administracyjne. Liczba tych krajów powiększa się i należy do nich także Francja, która od niedawna również posiada skodyfikowane postępowanie administracyjne. Postępowanie administracyjne w Polsce jest rozumiane przy tym dość wąsko, podobnie jak w nauce austriackiej czy niemieckiej oraz innych krajów tego prawniczego obszaru kulturowego. Postępowanie administracyjne dotyczy bowiem tylko rozstrzygania indywidualnych spraw administracyjnych w drodze decyzji administracyjnych przez organy administracji. Na skutek tego podejścia, poza zakresem KPA pozostają procedury dokonywania innego rodzaju czynności przez organy administracji – a w szczególności procedury wydawania przepisów, zawierania umów i udostępniania informacji. W Polsce procedury te zawarte są w postaci cząstkowej w odrębnych ustawach.

W 1997 r. ustawodawca wyłączył postępowanie podatkowe z KPA i poddał je odrębnej regulacji prawnej zawartej w Ordynacji podatkowej. Postępowanie podatkowe uważa się nadal za wyodrębniony rodzaj postępowania administracyjnego, dlatego też przepisom proceduralnym zawartym w Ordynacji podatkowej poświęcony jest odrębny fragment podręcznika.

Przymusowe wykonanie decyzji podjętych według KPA czy Ordynacji podatkowej reguluje odrębna ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Tę część procedury administracyjnej określa się mianem egzekucji administracyjnej. Instytucjom postępowania egzekucyjnego poświęcona jest odrębna część podręcznika.

Z wydawaniem decyzji przez organy administracji i ich wykonaniem ściśle związana jest weryfikacja tych rozstrzygnięć przez sądy administracyjne. Dlatego też osobna część podręcznika poświęcona jest sądom administracyjnym i tzw. postępowaniu sądownoadministracyjnemu, czyli postępowaniu przed wojewódzkimi sądami administracyjnymi i Naczelnym Sądem Administracyjnym.

W podręczniku uwzględniono najważniejsze zmiany legislacyjne w zakresie postępowania administracyjnego i sądownoadministracyjnego wprowadzone w ostatnich latach. Ustawy dotyczące szeroko rozumianego postępowania administracyjnego i sądownoadministracyjnego były wielokrotnie nowelizowane.

Zasygnalizowano również nowe zjawiska które niewątpliwie będą miały istotny wpływ na kształt postępowania administracyjnego w niedługim czasie. Jednym z tych zjawisk jest sztuczna inteligencja i automatyzacja pewnych procesów decyzyjnych w administracji publicznej. Na tym tle trwają liczne dyskusje, które na pewno nabiorą mocy wobec przyjęcia przez Parlament Europejski rozporządzenia dotyczącego sztucznej inteligencji (tzw. AI Act). Tych zagadnień dotyczy ostatni rozdział podręcznika zatytułowany Transformacja administracji w e-administrację¹.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2024/1689 z 13.6.2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji), Dz.Urz. UE L, 2024/1689 z 12.7.2024 r.

W ten sposób Czytelnik otrzymuje podręcznik obejmujący cały, podstawowy obszar postępowania administracyjnego i sądownoadministracyjnego, z uwzględnieniem postępowań szczególnych i postępowania w Unii Europejskiej. Autorzy będą wdzięczni Czytelnikom za wszelkie uwagi dotyczące treści podręcznika – zostaną one wykorzystane w kolejnych wydaniach.

Warszawa, czerwiec 2024 r.

Prof. dr hab. *Rafał Stankiewicz*
Profesor Uniwersytetu Warszawskiego

Prof. dr hab. *Marek Wierzbowski*
Profesor Uniwersytetu Warszawskiego,
członek Komitetu Sterującego ReNEUAL¹

¹ Research Network on EU Administrative Law (zob. część VIII rozdz. VI).

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl